

Bye Bye Bullshit: 'Ik moet het laten zien'

Commerciële opdrachtgevers, agenten van magazines en persbureaus staan voor haar in de rij, vechtend om haar diensten. Marielle van Uitert zou een leven vol glamour en gemak kunnen leiden. Met blanco cheques voor fotoreportages over mooie dingen, in veilige landen, de vijfsterrensuites vergoed, de limo met chauffeur gereed. Maar Marielle kiest voor mensen die klem zitten in de hel.

door
Leon Krijnen
leon.krijnen@bndestem.nl

Mooi, schoon en veilig is niks voor Marielle, te saai, te vervelend. Marielle is gek op echte mensen. Die knallen van haar foto's af, soms opgewekt, maar vaker het lachen voorgoed vergaan.

Marielle gaat naar de mensen die de kans moeten krijgen om hun verhaal te vertellen, hun leven te laten zien. Maakt niet uit waar. Soms dicht bij huis, zonder gevaar voor lijf en leden. Roma straatmuzikanten in Den Bosch, het leven van Annie van Brakel uit Gameren, krakers in Breda. Maar meestal in uithoeken van de wereld waar de deur van de hel open staat en duivels regeren. Waar, zoals in alle oorlogen en gewapende conflicten, de onschuldigen de klos zijn. Of waar moeder natuur voor duivel speelt. Irak met de 82nd Airborne, Hebron, de Centraal Afrikaanse Republiek, Rwanda, Sri Lanka na de tsunami. Paktika, Kabul, Uruzgan, Kandahar en de Balichi Vallei. De plaatsen in Afghanistan waar ze *embedded* én *unembedded* haar werk deed, met gevaar voor eigen leven.

Unembedded bracht ze de gezondheidszorg, of wat daar in Afghanistan voor door moet gaan, in beeld voor Healthnet TPO. Als Marielle weer thuiskomt in Vught bij haar vriendin Cassandra en haar bejaarde hond Victor, slaapt ze veertien dagen slecht. Steevast. „Nachtmerries. Altijd. Het

is de terugslag van de spanning, na twee weken zijn ze weg.”

De fotografe die de deur open doet in Vught, terwijl Victor zijn halfdove oren van zijn grijzende kop blaft, lijkt jonger dan haar 37 jaar. Een opgewekte spring-in-'t-veld die de ene sigaret na de andere opsteekt, en de koffie bij blijft vullen voordat de mok leeg is. Het is een paar dagen na de windvlaag die in Vught bomen ontwortelde en pannen van daken blies. Sommige media hanteerden de woorden 'ramp' en 'oorlogsgebied.'

Misschien een beetje overdreven? Een Engelse krachtterm, een rauwe lach: „Ja, dat is toch niet te geloven. Te veel mensen hier beseffen niet hoe goed ze het hebben, dat we in een fantastisch, veilig land wonen.” We bladeren door haar boek, *Bye Bye Bullshit*. Een titel die staat als een huis, die blijft hangen, maar wat bedoelt ze ermee? „Staat voor wat we daar achterlaten. *Bye Bye Bullshit* betekent dat ik de werkelijkheid daar wil laten zien, wat er gaande is terwijl het doek ging vallen.

Marielle heeft zo te zien een talent om met mensen om te gaan. De werkster wordt met warmte en kabaal omhelsd, telefoongesprekken verlopen volgens hetzelfde stramien en de verslaggever wordt volgepompt met koffie en mini Snickers. „Sorry, koekjes zijn op.” Gaat dat daar ook zo? „Toen ik *embedded* was, had ik contact met de militairen en ik heb altijd contact met de mensen. Soms leg ik mijn camera weer om een hand vast te houden en te lusteren. Ik hou van die mensen. Jongens die zich tegen de Taliban verzetten terwijl ze we-

ten welk risico ze nemen. Ouders die gezien hebben hoe hun kinderen afgeslacht werden. Jongetjes die hun ogen en hun broertje zijn kwijtgeraakt door een spijkerbom. Mensen die altijd blijven hopen, hoeveel pijn ze kunnen verdragen, hoe ze altijd doorgaan en nooit opgeven. Dat wil ik laten zien, dat moet ik laten zien.”

Voor *Bye Bye Bullshit* ging Marielle mee met de laatste missie van de Nederlandse coalitietroepen in Afghanistan. Op patrouille met de Charlie Compagnie Luchtmobiel uit Assen, het Korps Mariniers, het Provinciaal Reconstructie Team en het Police Mentoring Team. Ze werden door de bevolking niet warm onthaald.

„Integendeel. Opvallend hoe de weerstand van de bevolking op de aanwezigheid van de militairen in vergelijking met mijn eerdere bezoeken was toegenomen. Je kunt op mijn foto's zien dat de kinderen bang geworden zijn, dat ze elkaar beschermen. Onze tolken werden voor 'Infidel' uitgescholden.” De lach van Marielle, die met het bladeren door het boek komt en gaat, verdwijnt: „Ga er maar van uit dat die tolken inmiddels allemaal vermoord zijn, of ondergedoken.”

Moeten we, politie of militairen, Nederlanders of NAVO, daar blijven?

„Ik denk dat we er weg moeten blijven. Nederland heeft een mooie opbouwmissie achter de rug. De Afghansen moeten nu de kans krijgen om zelf hun land op te bouwen. Het is niet goed om daar te blijven. Wat we daar ook doen, we bouwen er alleen maar meer weerstand mee op.”

Bye Bye Bullshit
Pagina's: 112
Foto's: Marielle van Uitert, tekst George Marlet, prijs € 34
isbn 9789089102737

➔ bndestem.nl/bbb
paralleluniversum.nl
dejongehond.nl

